

РЕШЕНИЕ

№ 37293

гр. София, 12.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 20.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **3974** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 125 от Закона за министерството на вътрешните работи (ЗМВР).
Образувано е по жалба на „Регулус пропърти“ АД, със седалище и адрес на управление в [населено място], срещу разпоредба № ПР-ПБЗН-СД1-9-22/26.03.2025 г. на инспектор IV-та степен в Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в ТДПБЗН-МВР в частта му по т. 2 (уточнение в с.з.) с което са дадени предписания широчината на стълбищното рамо, водещо от втория евакуационен изход на гараж в жилищна сграда към кота терен на вътрешния двор, да се изпълни с минимална широчина от 0,90 м, съгласно изискванията на чл. 45, ал. 3, вр. с чл. 42, ал. 2 от Наредба № Из-1971/2009 за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (Наредба № Из-1971).
В жалбата и в съдебно заседание чрез адв. В. се излагат доводи, че нормата на чл. 42, ал. 2 от наредбата е неотнормисима към предписанието. Многофамилната жилищна сграда, в която е извършена проверката, попадала в клас на функционална пожарна опасност (КФПО) Ф 1, подклас Ф 1.3, а разпоредбата, послужила за материалноправно основание за издаване на процесната ПАМ, се отнасяла само до обекти КФПО Ф5 (самостоятелни такива).
Сочи се, че съгласно изменената разпоредба на чл. 36, ал. 6 от Наредба Из-1971 е налице диференциация спрямо изискванията за проектиране на гаражи, досежно вида на функционалната опасност на сградата, в която се намират. Представя удостоверение за въвеждане в експлоатация на сградата от което било видно, че същата отговаря на изискванията, респ. на правилата и нормите за (противо)пожарна опасност. Иска се отмяна на административния акт в оспорената му част. Претендират се разноски.

Ответникът - инспектор IV-та степен в Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в ТДПБЗН-МВР, чрез юрк. К. оспорва жалбата като неоснователна. Оспорва по същество правната квалификация на изискванията, дадени от жалбоподателя, считайки че по този начин би се приложило изключение, а не принципът сградата да се поддържа в състоянието, в което е допусната за експлоатация. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Жалбата е допустима. Подадена е от активнoleгитимирана страна-адресат на индивидуален административен акт, засягащ правната ѝ сфера неблагоприятно, доколкото ѝ се възлагат задължения. Жалбата е подадена в предвидения преклузивен срок и подлежи на разглеждане по същество.

От фактическа страна се установява следното:

В края на м. ноември 2024 г. е бил изготвен доклад от комисия за резултатите относно извършена комплексна проверка на Първа районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ при СДПБЗН. В доклада е отразена извършена проверка на място в процесната жилищна сграда (стр. 43 от доклада): „Жилищна сграда с кафе-сладкарница, книжарница и подземни гаражи, находяща се на [улица], УПИ II-6, кв. 457, район „С.“ СО, [населено място]. Направени са две констатации - Г. не е отделен от останалата част на сградата с пожарозащитни стени с огнеустойчивост EI 120, нормативно изискващо се по чл. 662 от Наредба № 13-1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (СТПНОБП).; Широчината на стълбищното рамо, водещо от втория евакуационен изход на гаража към кота терен на вътрешния двор, не е изпълнено с минимална широчина 0,90 м, нормативно изискващо се съгласно чл. 45, ал. 3 във връзка с чл. 42, ал. 2 от Наредба № 13-1971 за СТПНОБП;

Докладът е довел до изготвяне на План-Мероприятия (л. 35) за предприемане на мерки за отстраняване на констатирани пропуски и слабости в работата на Първа районна служба, в чиято точка 13 е указано да се вземат необходимите мерки за отстраняване на констатираните забележки на описаната сграда.

На 26.03.2025 г. от ответника е била извършена проверка на осн. чл. 125, ал. 1, т. 1 от ЗМВР в сградата.

Една от констатациите, предмет на спора, е, че широчината на стълбищното рамо, водещо от втория евакуационен изход на гаража към кота терен на вътрешния двор, не е изпълнено с минимална широчина 0,90 м, нормативно изискващо се съгласно чл. 45, ал. 3 във връзка с чл. 42, ал. 2 от Наредба № 13-1971 за СТПНОБП.

За отстраняване на констатираните нарушения, на осн. чл. 125, ал. 1, т. 4 от ЗМВР на инвеститора на строежа „Регулус пропърти“ АД са дадени предписания чрез издаденото обжалвано разпореждане, а именно в срок до 30.06.2025 г. широчината на стълбищното рамо, водещо от втория евакуационен изход на гаража към кота терен на вътрешния двор, да се изпълни с минимална широчина от 0,90 м, съгласно изискванията на чл. 45, ал. 3 във връзка с чл. 42, ал. 2 от Наредба № 13-1971 за СТПНОБП.

По делото са приобщени Удостоверение за въвеждане в експлоатация на обекта № 1082/04.10.2023 г. на Главния архитект на СО, изд. на осн. чл. 177, ал. 3 от ЗУТ. В обстоятелствената му част е посочено, че строежът е изпълнен в съответствие с одобрените проекти, вкл. е представено и становище на началника на Първа РСПБЗН от 02.04.2021 г., че представеният инвестиционен проект съответства на изискванията и правилата и нормите за пожарна безопасност. В обяснителната записка е посочено, че в строежа е предвидено разположение на подземен гараж за 10 паркоместа (л. 18), а класа на функционална опасност на сградата е Ф1, подклас Ф 1.3 (л. 23)

За изясняване на спорни обстоятелства по делото е назначена съдебно-пожаротехническа

експертиза.

В обстоятелствената част на експертизата вещото лице сочи, че гаражът, по отношение на който са дадени предписанията, се отнася към подклас функционална опасност Ф5.2.; в инвестиционния проект на гаража са заложили 10 паркоместа; изискващата се нормативна ширина на стълбищното рамо, водещо от втория евакуационен изход на гаража към кота терен на вътрешния двор, е 0,90 м, при изпълнение 0,85 м, констатирано при изготвяне на експертизата. Същото в конструктивния чертеж е предвидено съобразно нормативните изисквания, но не е изпълнено съобразно тях. Експертизата е приета без възражения от страните.

При тези данни съдът намира жалбата за основателна

Обжалваният административен акт е издаден от материално и териториално компетентен орган - инспектор IV-та степен в Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в ТДПБЗН-МВР. Съобр. чл. 125, ал. 1, т. 4 от ЗМВР при упражняване на държавен противопожарен контрол органите по пожарна безопасност и защита на населението издават писмени разпореждания или уведомления за изпълнение на правилата за пожарна безопасност до държавни органи, организации, юридически лица и граждани. Издателят на разпореждането е служител в Първа районна служба ПБЗН, съобр. длъжностната си характеристика притежава материална компетентност да осъществява противопожарен контрол и превантивна дейност, както и да осъществява и принудителна административна дейност (т. 16). Съобразно представените по делото заповеди № 5601з-1 и 2/06.01.2025 г. същият притежава и териториална компетентност, доколкото е зачислен в първи териториален участък, обхващащ четните номера на [улица].

Разпореждането е издадено в изискуемата форма, съдържа всички необходими реквизити, вкл. фактически и правни основания. Същото е насочено срещу надлежен адресат. Поддържането на обектите в техническо състояние така, че да съответстват на изискванията за пожарна безопасност, е на собственика или на ръководителя на обекта, по смисъла на чл. 5 Наредба № 8121з-647/2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите. По делото са представени доказателства за наличие на вещни права на „Регулус пропърти“ АД спрямо сградата, в която се намира гаражът, видно от копие на Нотариален акт № 55/том III, рег. № 19994, дело № 416/2015 г.

При издаването на разпореждането не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният акт е издаден след извършена планова проверка като проверки могат да се извършват и на самостоятелно основание, независимо дали обектът е въведен в експлоатация или дали е констатирано с отделно волеизявление, че отговаря на нормативните изисквания (в този смисъл вж. решение № 6035/26.05.2020 г. по адм. д. № 3729/2019 г. на ВАС, решение № 2476/05.03.2024 г. по адм. д. № 6983/2023 г. на ВАС и др.). Издаденото разпореждане по естеството си е акт за приложение на принудителна административна мярка от категорията на възстановителните – тяхната цел е да възстановят последиците от отклонението от нормативните предписания, а при издаването им не са приложими правилата на чл. 26 от АПК, а тези на чл. 22 от АПК.

Страните не спорят за установените факти – в многофамилна жилищна сграда с КФПО 1.3 (вкл. по изявления на ответника) и гараж към нея с КФПО 5, предназначен за 10 автомобили, е установена широчина на стълбищното рамо от 0,85 м.

Предметът на спора е кои са приложимите материалноправни разпоредби.

Според ответника, широчината на стълбищното рамо следва да отговаря на изискването на чл. 45, ал. 3, вр. чл. 42, ал. 2 от Наредба № Из-1971/2009.

Съгласно тези текстове (в редакцията към ДВ: изм. и доп. ДВ. бр.91 от 29 октомври 2024г.)

Чл. 42, ал. 2: За помещенията от клас на функционална пожарна опасност Ф5 се проектират най-малко два евакуационни изхода, всеки от които с минимална светла широчина 0,9 m.

Чл. 45, ал. 3: Широчината на стълбищното рамо в евакуационно стълбище е не по-малка от най-голямата необходима широчина на евакуационен изход към стълбището.

Според жалбоподателя са относими други разпоредби, в контекста на обстоятелството, че гаражът се намира в сграда с КФПО 1.3, а именно:

Чл. 35. Евакуационните пътища се проектират в зависимост от:

1. броя и възможността за самостоятелно придвижване на хората в помещението, строежа или строителното съоръжение;

2. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2024 г., в сила от 31.12.2024 г.) броя на етажите и/или максималната височина на пребиваване на хора в строежа;

3. класа на функционалната пожарна опасност;

4. (доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) разположението и площта на помещението.

Чл. 36, ал. 6, т. 2: Когато в инвестиционния проект за гараж е определен броят на моторните превозни средства, максималният брой на хората в гаража се определя при следния норматив: за гаражи, разположени в сгради от КФПО Ф1, подклас Ф1.3 или Ф1.4 - едно моторно превозно средство за един човек (при установени 10 паркоместа).

Чл. 41, ал. 3: Допуска се проектирането на евакуационни изходи със светла широчина, по-малка от 0,9 m, когато броят на хората в помещението е не повече от 15 човека.

Констатира се колизия както между правни норми, въведени в нормативен акт от един и същ йерархичен порядък (подзаконова нормативна уредба), така и между правни норми в рамките на един и същ подзаконов нормативен акт.

В случая следва да се приложи именно изключението, а не общото правило, по силата на принципа *lex specialis derogat legi generali* – специалното правило дерогира общото. Приложението на този принцип предполага едновременното уреждане от специален закон на идентична правна материя в отклонение от начина на регламентирането ѝ в общия закон (по-конкретно за принципа вж. решение № 8641/14.07.2015 г. по адм. д. № 4208/2015 г. на ВАС, решение № 13833/09.11.2020 г. по адм. д. № 3783/2020 г. на ВАС и др.)

Специалното правило дерогира общото, когато то съдържа отклонение от общата правна постановка – а отклонението е, че гаражът е съставна част от сграда с КФПО 1.3 – това бе заявено и от ответника, не са необходими и специални знания за установяване на този факт, доколкото сградата като многофамилна жилищна е достатъчно дефинирана в класификацията, дадена в таблицата по чл. 8 от Наредбата. Това правило е приложимо вкл. в хипотезите, когато колизия се открива дори в рамките на един и същ правен акт (в случая поради непрецизна правна уредба).

Правилото на водещата алинея на чл. 41 от Наредба № Из-1971/2009 предвижда, че ширината на евакуационния изход, с изключение на сгради клас Ф5 (не помещения) се определя в зависимост от броя на хората в сградата и площта на помещенията (при условията на кумулация).

Изключението, уреждащо проектирането на по-малка ширина на стълбищното рамо, се съдържа в последваща алинея (в случая 3). Езиковото, логическото и систематично тълкуване на мястото ѝ, сочи на извод, че тя се явява изключение от принципа, но доколкото урежда идентична материя се ползва с предимство спрямо общите правила.

Ето защо това изключение следва да бъде приложено, поради което следва да се приеме, че към момента на издаване обжалвания акт неправилно е приложен материалният закон.

Споделят се съображенията на жалбоподателя, че приложението на разпоредбата на чл. 36, ал. 6, т. 2 от Наредба Из-1971/2009 г. следва да се приложи именно към момента на издаване на разпореджането, а не към момента на въвеждане на обекта в експлоатация, поради императивното

правило на чл. 142, ал. 1 от АПК - съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му. Обратното тълкуване, съобразено с разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от Наредба № 8121з-647/2014 г., тъй като помещението, като част от обекта, реално се поддържа в състоянието, в което е въведен в експлоатация, т.е. да се преценява към този момент, не може да бъде споделено. Това е така, защото правилото, въведено в АПК, е уредено в акт от висока нормативна степен и се ползва с предимство – чл. 5, ал. 1 АПК и чл. 15, ал. 3 от ЗНА. В ПЗР на тази наредба не е уредено ретроактивно действие на относимите текстове.

Второто и третото изречение на чл. 14, ал. 1 от Наредба № 8121з-647/2014 г. гласят, че обектите, които съответстват изцяло на изискванията на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, но са въведени в експлоатация при спазване изискванията на предходни нормативни актове за безопасност при пожар, може да се поддържат в техническото състояние, съответстващо на изискванията на същата наредба. Разпоредбата е диспозитивна, а не императивна, поради което и не се споделя съображението, че сградата следва да се поддържа в състоянието, към датата на въвеждане в експлоатация (изр. първо от разпоредбата), след като към момента на издаване на обжалвания административен акт тя изцяло отговаря (в частност гаражното помещение) на изискванията на Наредба № Из-1971 от 2009 г.

По изложените съображения настоящият състав намира, че към момента на извършване на проверката и издаване на обжалваното разпореждане, с оглед наличието на специални хипотези, не са били налице предпоставките за прилагане на принудителната административна мярка на соченото материалноправно основание. Мярката в обжалваната част следва да бъде отменена.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателя се дължат разноски на осн. чл. 143, ал. 1 от АПК както следва: държавна такса – 50 лв.; 1098 лв. депозити за експертиза и 1200 лв. – адвокатско възнаграждение – общо 2 348 лв., платими от ответника.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Регулус пропърти“ АД разпореждане № ПР-ПБЗН-СД1-9-22/26.03.2025 г. на инспектор IV-та степен в Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в ТДПБЗН-МВР в частта му по т. 2

ОСЪЖДА Столична дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" да заплати на „Регулус пропърти“ АД сумата 2 348 лв. разноски по делото

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд